

Силабус освітнього компонента

Програма навчальної дисципліни

Перша долікарська допомога

Шифр та назва спеціальності

226 – Фармація, промислова фармація

Спеціалізація

-

Освітня програма

Промислова фармація

Рівень освіти

Другий (магістерський)

Семестр

4

Інститут

ННІ Хімічні технології та інженерія

Кафедра

Органічного синтезу та фармацевтичних технологій (184)

Тип дисципліни

Обов'язкова

Форма навчання

Денна

Мова викладання

Українська

Викладачі, розробники

Овсяннікова Тетяна Олександрівна

Tetiana.Ovsiannikova@khpi.edu.ua

Кандидат технічних наук, доцент кафедри органічного синтезу і фармацевтичних технологій

Автор понад 50 наукових і навчально-методичних публікацій. Провідний лектор з курсів: «Основи біохімії виробництв харчових добавок і косметичних засобів», «Хімія і технологія компонентів косметичних засобів» та «Мікробіологія виробництв харчових добавок і косметичних засобів» для студентів хімічної спеціальності.

[Детальніше про викладача на сайті кафедри](#)

Загальна інформація

Анотація

Вивчення освітнього компонента "Перша долікарська допомога" дозволить швидко орієнтуватись у складних ситуаціях нещасних випадків, правильно визначати вид і характер ушкоджень, захворювань, вибрати спосіб надання першої долікарської допомоги при невідкладних станах та кваліфіковано здійснити її.

Мета та цілі дисципліни

Формування здатності надавати першу долікарську допомогу постраждалим та хворим при нещасних випадках і невідкладних станах, ознайомлення здобувачів вищої освіти з особливостями догляду за хворими та технікою виконання різних маніпуляцій та процедур

Формат занять

Лекції, практичні заняття, самостійна робота, консультації. Підсумковий контроль – диференційований залік.

Компетентності

інтегральні:

Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у галузі промислового виробництва лікарських засобів.

Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Знання та розуміння предметної області; розуміння професійної діяльності.

ЗК06. Здатність працювати в команді.

ЗК09. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

Hard-skills / Фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

СК1. Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі фармації/промислової фармації у широких або мультидисциплінарних контекстах.

СК3. Здатність розв'язувати проблеми фармації у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.

СК4. Здатність зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію у сфері фармації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

Результати навчання

РН1. Мати та застосовувати спеціалізовані концептуальні знання у сфері фармації та суміжних галузях з урахуванням сучасних наукових здобутків.

РН2. Критично осмислювати наукові і прикладні проблеми у сфері фармації.

РН3. Мати спеціалізовані знання та уміння/навички для розв'язання професійних проблем і задач, у тому числі, з метою подальшого розвитку знань та процедур у сфері фармації.

РН6. Розробляти і приймати ефективні рішення з розв'язання складних/комплексних задач фармації особисто та за результатами спільного обговорення; формулювати цілі власної діяльності та діяльності колективу з урахуванням суспільних і виробничих інтересів, загальної стратегії та наявних обмежень, визначати оптимальні шляхи досягнення цілей

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 90 год. (3 кредити ECTS): лекції – 14 год., практичні заняття – 28 год., самостійна робота – 48 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Передумовою вивчення освітнього компоненту "Перша долікарська підготовка" є знання і компетентності, набуті здобувачами під час вивчення ОК "Фізіологія з основами анатомії людини", "Біохімії та молекулярна біологія".

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Навчання проходить онлайн на платформі Teams, а за безпечних умов в аудиторіях та лабораторіях кафедри, а також із залученням підприємств-роботодавців для проведення онлайн або офлайн ознайомчих екскурсій.

На лекційних та практичних заняттях з метою активізації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів при вивченні освітнього компоненту використовуються інформаційні мультимедійні технології, пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, частково-пошуковий методи навчання.

Програма навчальної дисципліни

Навчальні заняття

Лекції

Теми лекцій

Кількість годин

Тема 1. Поняття про домедичну допомогу. Нормативно-правові засади надання домедичної допомоги. Алгоритм огляду постраждалого.

2

Тема 2. Загальні питання реаніматології. Термінальні стани та проведення реанімаційних заходів.	2
Тема 3. Кровотеча і крововтрата. Методи тимчасової зупинки кровотечі. Рани м'яких тканин. Алгоритм надання першої долікарської допомоги.	2
Тема 4. Опіки та відмороження. Хімічні опіки. Сонячний, тепловий удар. Електротравма. Ураження блискавкою. Алгоритм надання першої долікарської допомоги.	2
Тема 5. ПДД при травмах. Закриті ушкодження м'яких тканин. Пошкодження кісток і суглобів. Пошкодження грудної клітки. Черепно-мозкова травма. Алгоритм надання першої долікарської допомоги.	2
Тема 6. ПДД при різних невідкладних станах. Невідкладні стани при терапевтичних та неврологічних захворюваннях.	2
Тема 7. ПДД при різних невідкладних станах. Невідкладні стани при хірургічних захворюваннях. Хірургічна інфекція.	2
Загальна кількість годин	14

Практичні заняття

Теми практичних/семінарських занять	Кількість годин	Вагові коефіцієнти <i>a</i>
Тема 1. Поняття про домедичну допомогу. Нормативно-правові засади надання домедичної допомоги. Алгоритм огляду постраждалого.	2	1
Тема 2. Загальні питання реаніматології. Термінальні стани та проведення реанімаційних заходів.	2	1
Тема 3. Алгоритм надання першої долікарської допомоги при втопленні. ПДД при сторонньому тілі в дихальних шляхах. Шок. Алгоритм надання ПДД.	2	1
Тема 4. Кровотеча і крововтрата. Методи тимчасової зупинки кровотечі. Рани м'яких тканин. Алгоритм надання першої долікарської допомоги.	2	1
Тема 5. Опіки та відмороження. Хімічні опіки. Сонячний, тепловий удар. Електротравма. Ураження блискавкою. Алгоритм надання першої долікарської допомоги.	2	1
Тема 6-7. Ознайомлення зі структурою та організацією роботи лікувального закладу. Асептика та антисептика. Правила власної безпеки при наданні ПДД. Догляд за хворими.	4	1
Тема 8-9. Ознайомлення з роботою маніпуляційного, перев'язувального та процедурного кабінету лікувального закладу. Лікувальні процедури. Флеботомія. Десмургія.	4	1
Тема 10. ПДД при травмах. Закриті ушкодження м'яких тканин. Пошкодження кісток і суглобів.	2	1

Пошкодження грудної клітки. Черепно-мозкова травма.
Алгоритм надання першої долікарської допомоги.

Тема 11. ПДД при різних невідкладних станах. Невідкладні стани при терапевтичних та неврологічних захворюваннях.	2	1
Тема 12. ПДД при різних невідкладних станах. Невідкладні стани при хірургічних захворюваннях. Хірургічна інфекція.	2	1
Тема 13-14. Отруєння. Укуси тварин. Раптові пологи. Алгоритм надання першої долікарської допомоги	4	1
Загальна кількість годин	28	$\sum_{i=1}^n a_i$

Лабораторні заняття

Лабораторні заняття в рамках освітнього компонента не передбачені

Контрольні роботи

Контрольні роботи в рамках освітнього компонента не передбачені

Самостійна робота

Самостійна робота за освітнім компонентом включає опрацювання лекційного матеріалу, підготовку до практичних занять, самостійне вивчення тем та питань, які не викладаються на лекційних заняттях, а також виконання індивідуального завдання (реферат) згідно з індивідуальним варіантом для кожного студента та за існуючими вимогами до його оформлення.

Опрацювання теоретичного матеріалу

Теми для самостійного вивчення	Кількість годин
Тема 1. Загальні поняття про раневу хірургічну інфекцію. Шляхи попадання збудників інфекції в рану	6
Тема 2. Класифікація і характеристика кровотеч, їхня небезпека	6
Тема 3. Загальне поняття про травми. Дитячий травматизм та його профілактика	6
Тема 4. Хірургічна інфекція. Поняття про вогнищеву інфекцію	6
Тема 5. Відмороження, його ступені	6
Тема 6. Поняття про десмургію. Значення пов'язок та основні правила їх накладання	6
Загальна кількість годин	24

Тематика індивідуальних завдань

Реферат передбачає виконання індивідуального звіту щодо розкриття обраної тематики, має демонструвати вміння аналізувати інформацію та оформлювати текстові документи відповідно до мети освітнього компоненту. Здобувач обирає конкретну тему в межах загальної тематики за погодженням з викладачем. Обсяг звіту: 15–20 сторінок основного тексту. Звіт має бути оформлений відповідно до вимог. Завдання виконується протягом навчальних тижнів і подається на перевірку до заліку.

Тема 1. Загальне знеболювання. Місцеве знеболювання

Тема 2. Класифікація і характеристика кровотеч, їхня небезпека. Способи спинення кровотечі.

Тема 3. Тепловий удар. Сонячний удар

Тема 4. Послідовність надання першої долікарської медичної допомоги при пораненнях

Тема 5. Антисептика й асептика

Тема 6. Перев'язувальний матеріал і його виготовлення

Тема 7. Поняття про опіки, ступені опіків. Опікова хвороба

Тема 8. Відмороження, його ступені. Електротравми

Тема 9. Комбіновані радіоактивні і хімічні ураження

Тема 10. Транспортні шини. Основні правила транспортної іммобілізації

Загальна кількість годин

24

Неформальна освіта

До неформальної освіти відносяться: професійні курси/тренінги, громадянська освіта, онлайн освіта, професійні стажування тощо. Зарахування результатів навчання, набутих у неформальній освіті розповсюджується як на нормативні, так і на вибіркові навчальні дисципліни/освітні компоненти. Рекомендовані в силабусі елементи неформальної освіти можуть бути зараховані за спрощеною процедурою без додаткової валідації результатів (створення предметної комісії). Надати перелік рекомендованих професійних курсів/тренінгів, стажувань тощо (за наявності).

Література, навчальні матеріали та інформаційні ресурси

Основна література

1. Перша долікарська допомога : навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. / І.В. Кіреєв, О.О. Рябова, Н.В. Жаботинська та ін. ; за ред. І.В. Кіреєва. — Харків : НФаУ : Золоті сторінки, 2016. — 208 с.
2. Лекції з першої долікарської допомоги : навчальний посібник / І. В. Кіреєв, О. О. Рябова, Н. В. Жаботинська та ін.; за ред. І. В. Кіреєва. – Харків : НФаУ, 2021. – 108 с.
3. Екстремальна і військова фармація. Трохимчук В., К.: Укрмедкнига, 2023. 332 с.

Додаткова література

1. Касевич Н.М. Загальний догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка: підручник / Н.М. Касевич. – 2-е видання, виправлене – К. : Медицина, 2009. – 424 с.
2. Касевич Н.М. Практикум із сестринської справи: навчальний посібник. – К.: Здоров'я, 2002 – 223с.
3. Про затвердження порядків надання домедичної допомоги особам при невідкладних станах [Електронний ресурс] : наказ МОЗ України від 09.03.2022 № 441. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0356-22#Text>
4. Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації

Система оцінювання

Підсумкова оцінка з освітнього компонента визначається відповідальним лектором за темами, видами занять, тощо у відповідності до силабусу і є інтегральною оцінкою результатів усіх видів навчальної діяльності здобувача вищої освіти. Підсумкова оцінка повинна відображати всі оцінки за складовими навчального процесу з урахуванням їх вагових показників k :

Поточний контроль (практичні заняття), k_1	Контрольні роботи (за наявності), k_2	Індивідуальне завдання (за наявності), k_3	Підсумковий контроль (для ОК з іспитом), k_4
0,6	0	0,4	0

Сума коефіцієнтів повинна складати одиницю: $k_1 + k_2 + k_3 + k_4 = 1$. Підбір вагових коефіцієнтів підсумкової оцінки здійснює розробник курсу.

Розрахунок підсумкової оцінки проводиться за формулою:

$$O = \Pi \cdot k_1 + K \cdot k_2 + I \cdot k_3 + \Pi_k \cdot k_4$$

де: Π – середньозважена середня оцінка за поточний контроль

I – оцінка за виконання індивідуального завдання

K – середньозважена оцінка за контрольні роботи

Π_k – оцінка за підсумковий контроль

$$\Pi = \frac{\Pi_1 \cdot a_1 + \Pi_2 \cdot a_2 + \dots + \Pi_n \cdot a_n}{\sum_{i=1}^n a_i}$$

де: a_i - ваговий коефіцієнт за кожне практичне (семінарське) або лабораторне заняття.

$$K = \frac{K_1 \cdot b_1 + K_2 \cdot b_2 + \dots + K_m \cdot b_m}{\sum_{i=1}^m b_i}$$

де: b_i - ваговий коефіцієнт за кожну контрольну роботу.

Поточні оцінки за кожну складову (Π , K , I , ...) виставляються за 100-бальною шкалою згідно з [положенням «Про критерії та систему оцінювання знань та вмінь і про рейтинг здобувачів вищої освіти» НТУ «ХПІ»](#).

Підсумкова оцінка виставляється відповідно до розрахованої O з округленням до найближчого цілого числа в більшу сторону.

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з

викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту.

Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>

Погодження

Силабус погоджено

30.08.2025

Завідувач кафедри

Оксана СТРИЛЕЦЬ

30.08.2025

Гарант ОП

Сергій КУЦЕНКО